رویش روان شناسی، سال۱۰ ، شماره۸، شماره پیاپی ۶۵، آبان ۱۴۰۰
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),10(8), 2021

اعتباریابی و ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد (بیست و چهار سوالی) در دانشجویان ایرانی

Validation and psychometric properties of the Persian version of the 24 item Dysfunctional Attitudes Scale among Iranian students

دکتر عطا طهرانچی
استادیار روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشگاه بین المللی امام رضا(ع)، مشهد، ایران.
سمیرا سلیمانی
دانشجوی دکتری روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشکدهٔ علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.
حسین کارشکی (نویسنده مسئول)
دانشیار علوم تربیتی، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

چکیده
مقیاس نگرش‌های ناکارآمد بیست و چهار سوالی نسخه کوتاه شده مقیاسی به همین نام است که برای ارزیابی نگرش‌های منفی افسرده ساز مورد استفاده قرار می گیرد. با وجودی که این مقیاس در بسیاری از کشورها مورد استفاده قرار گرفته است تاکنون در ایران اعتباریابی نشده است. هدف پژوهش حاضر، بررسی ساختار عاملی و ویژگی های روانسنجی فرم کوتاه مقیاس نگرش‌های ناکارآمد است. روش پژوهش، از نوع اعتباریابی و همبستگی است. جامعه آماری شامل همه دانشجویان مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد برخی دانشگاه های مشهد و نیشابور در سال ۹۶ بودند. روش انتخاب نمونه، تصادفی طبقه بندی شده بود بدین منظور نمونه ای به حجم ۱۴۱۶ دانشجو انتخاب شدند. پرسشنامه های نگرش‌های ناکارآمد DAS-24 (پاور و همکاران، ۱۹۹۴) و شکوفایی HFQ (سلیمانی و همکاران، ۱۳۹۶) توسط شرکت کنندگان تکمیل شد. برای تعیین همسانی درونی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ و برای تعیین ساختار عاملی آن تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد. اعتبار واگرا از طریق همبستگی بین عوامل مرتبط با شکوفایی و نگرش‌های ناکارآمد مورد سنجش قرار گرفت. نتایج نشان داد که همبستگی نگرش‌های ناکارآمد با زیر مقیاس های شکوفایی معنی دار و منفی است ($p<۰/۰۱$). محاسبه همسانی درونی برای نگرش‌های ناکارآمد نیز در پژوهش حاضر آلفای ۰/۶۰ را به دست داد. نتایج حاصل از تحلیل عاملی تاییدی نشان داد که مدل سه عاملی شامل دستاوردگرایی، خودکنترلی و وابستگی برازش دارد. بر اساس نتایج این پژوهش، می‌توان نتیجه گرفت که فرم ۲۴ گویه‌ای پرسشنامه نگرش‌های ناکارآمد در دانشجویان ایرانی از روایی و پایایی کافی برخوردار است.

واژه‌های کلیدی: *دستاوردگرایی، وابستگی، خودکنترلی، نگرش‌های ناکارآمد، شکوفایی*

Dr. Ata Tehranchi
Assistant Professor, Department Of Psychology, Imam Reza International University, Mashhad, Iran.
Samira Soleimani
Ph.D Student. Department Of Psychology, Faculty Of Education And Psychology, Ferdowsi University Of Mashhad, Mashhad, Iran.
Dr. Hossein Kareshki*
Associate professor, Department Of Psychology, Faculty Of Education And Psychology, Ferdowsi University Of Mashhad, Mashhad, Iran.
karshki@gmail.com

Abstract
The 24-item Dysfunctional Attitudes Scale (DAS-24) is a short version of the scale with a similar name, which is utilized to measure depressogenic negative attitudes. Although this measure was utilized in many countries it has not been validated in Iran. The main aim of the present research was to study the factorial structure and psychometric properties of DAS-24. The research method is correlational and validation. The sample size consisted of 1416 graduate and postgraduate students from some universities in the cities of Mashhad and Neyshabour in 2017. Students were recruited through convenience sampling. Participants responded to the dysfunctional attitudes scale (Power et al, 1994) and the human flourishing questionnaire (Soleimani et al, 1396). In order to measure the internal consistency of the scale, Cronbach's alpha coefficient was utilized. Confirmatory factor analysis was used to determine the factorial structure. Divergent validity was measured through the correlation between flourish-related factors and dysfunctional attitudes. Findings demonstrated the negative and significant correlations between dysfunctional attitudes and flourish subscales ($p<0.01$). Internal consistencies of dysfunctional attitudes were acceptable ($\alpha>0.6$). confirmatory factor analysis demonstrated that the three-factor model consisted of achievement, self-control and dependency have high levels of the goodness of fit. It can be concluded that DAS-24 is a reliable and valid instrument in the Iranian population.

Keywords: *achievement, dependency, self-control, dysfunctional attitudes, flourish.*

نوع مقاله : کاربردی **دریافت : اردیبهشت ۱۴۰۰** **پذیرش: تیر ۱۴۰۰** **ویرایش نهایی : آبان ۱۴۰۰**

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.8.11.5]

مقدمه

شروع دوران دانشجویی به دلیل تغییرات عمده‌ای که در عرصه‌های مختلف زندگی برای فرد به‌وجود می‌آورد، معمولا دوره‌ای تنش‌آور است. مرور پژوهش‌های انجام شده در حیطه سلامت روان دانشجویان حاکی از آن است که دانشجویان پس از ورود به دانشگاه، به دلیل مشکلات دوران تحصیل، در معرض آسیب‌های مختلف روانی و اجتماعی و عوامل تشدید کننده فشارروانی یا مشکلات روانشناختی از جمله اضطراب، افسردگی قرار دارند (حبیبی، باقریان سرارودی، قهرمانی، ۱۳۹۷). نگرش‌های ناکارآمد یکی از عوامل تعیین کننده در آسیب پذیری روانشناختی در نظر گرفته می شود. یافته های پژوهشی نشان داده اند که نگرش‌های منفی و ناکارآمد با پاره‌ای از اختلالات روانشناختی از جمله اختلال وسواس (هونگ، تان[1]، ۲۰۲۱)، اختلال خود بیمارانگاری(آرانز، گارسیا-سوریانو، آمپارو[2]، ۲۰۱۹) و اختلال افسردگی (هوریوچی، آئوکی، تاکاگاکی، شوجی[3]، ۲۰۱۷) در ارتباط است. در مدل شناختی، نگرش‌های ناکارآمد به عنوان یک عامل زمینه ساز در شروع دوره‌های افسردگی به صورت مستقیم و یا به عنوان یک عامل آسیب پذیری در شرایط فشارزای محیطی تلقی می‌شود (طهرانچی، نشاط دوست، امیری، پاور، ۲۰۱۸). رویدادهای ناگوار یا تجارب منفی در طول زندگی فرد منجر به ایجاد مفروضه‌ها و نگرش‌های ناکارآمد در فرد می شود (بک[4]، ۲۰۱۱). افراد آسیب پذیر هرگونه اطلاعات و تجربه های جدید را بر اساس باورها و طرحواره های منفی ارزیابی می کنند و اطلاعاتی که این باورها را تأیید و تقویت کند گزینش و انتخاب می‌شود (بک، ۲۰۱۱). بنابراین سنجش نگرش‌های ناکارآمد نقش زیادی در شناسایی آسیب پذیری روانشناختی خصوصا در جمعیت دانشجویی دارد.

مقیاس نگرش‌های ناکارآمد (DAS) یکی از رایج‌ترین ابزارها برای ارزیابی آسیب‌پذیری شناختی است. در اکثر مطالعات بالینی در حیطه اثربخشی شناخت درمانی از این مقیاس جهت ارزیابی شناخت‌های افسردگی‌زا استفاده می‌گردد. مقیاس نگرش‌های ناکارآمد بر اساس نظریه شناختی بک تدوین شده است که در اصل مقیاسی صد سوالی بود اما وایسمن[5] (۱۹۷۹) دو مقیاس موازی چهل سوالی (فرم الف و ب) را بر اساس تحلیل عاملی اکتشافی و اطلاعات به دست آمده از جمعیت دانشجویی به دست آورد. بک و همکاران (۱۹۹۱) نیز نسخه هشتاد سوالی را برای کار بالینی پیشنهاد دادند ولی به طور معمول نسخه چهل سوالی (فرم الف) کاربرد بیشتری در کار بالینی و پژوهشی دارد. در ایران کاویانی و همکاران (۱۳۸۴) ویژگی های روانسنجی فرم چهل سوالی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد را بررسی کرده و مورد تایید قرار دادند. مطالعات مختلف زیر مقیاس های متفاوتی از نسخه چهل سوالی نگرش‌های ناکارآمد را با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی به دست آورده اند. به عنوان مثال کین[6] و همکاران (۱۹۸۶) دو عامل برای این مقیاس به دست آورده اند که شامل ارزشیابی عملکرد و تایید طلبی بود. برخی مطالعات چهار عامل را به دست آورده اند. به عنوان مثال مطالعه ای در کشور نروژ چهار نگرش ناکارآمد شامل ارزش یابی عملکرد، نیاز به تایید شدن، نگرش خودکار و کمال طلبی را به دست آورد (چیکوتا، استیلز[7]. ۲۰۰۶) و مطالعه ای در ایران نیز چهار عامل تحت عنوان کمال طلبی، نیاز به تایید دیگران، نیاز به راضی کردن دیگران، و ارزشیابی عملکرد را به دست آورده است (ابراهیمی، موسوی. ۱۳۹۲).

همانطور که پیشتر ذکر شد دو نسخه همسان چهل سوالی از مقیاس نگرش ناکارآمد وجود دارد ولی در اکثر مطالعات از فرم الف استفاده می شود و مطالعات فوق الذکر نیز از تحلیل عاملی اکتشافی برای ارزیابی فرم الف استفاده کرده اند. پاور و همکاران (۱۹۹۴) برای تحلیل عاملی روشی متفاوت را به کار گرفتند. آنها علاوه بر تحلیل آماری از مبانی نظری نیز برای دسته بندی نگرش‌های ناکارآمد استفاده کردند زیرا گروه بندی نظری در پیشبرد نظریه های شناختی در زمینه افسردگی نقش زیادی داشته اند (سفران، والیس، سگال و شا.[8] ۱۹۸۶) و مقیاس های خودگزارشی تنها در صورتی می توانند آسیب پذیری واقعی در برابر افسردگی را نشان دهند که زیرمقیاس های معناداری با توجه به مبنای نظری داشته باشند (بک و همکاران، ۱۹۹۱). بدین ترتیب پاور و همکاران (۱۹۹۴) در ابتدا فرم الف و ب مقیاس نگرش‌های ناکارآمد را با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی مورد بررسی قرار دادند و سه عامل را شناسایی کردند. این سه عامل با توجه به

[1] Hong, Tan
[2] Arnáez, García-Soriano, & Belloch
[3] Horiuchi, Aoki, Takagaki, & Shoji
[4] Beck
[5] Weissman
[6] Cane
[7] Chioqueta & Stiles
[8] Safran, Valis, Segal, Shaw

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.8.11.5]

مبنای نظری، دستاوردگرایی[1]، وابستگی[2] و خودکنترلی[3] نام گرفتند. در گام بعد گویه هایی که بیشترین بارعاملی را در فرم الف و ب داشتند انتخاب شدند و مجموعا پرسشنامه ای سی و شش سوالی به صد و بیست و یک دانشجو ارائه شد. نهایتا گویه هایی که بیشترین همبستگی را با نمره کل داشتند در فرم بیست و چهار سوالی قرار گرفتند و تحلیل عاملی تاییدی برازش سه عامل تحت عنوان کمال طلبی، وابستگی و خودکنترلی را نشان دادند (پاور و همکاران، ۱۹۹۴). پرسشنامه مذکور علاوه بر مزیتی که از لحاظ روش شناسی دارد در کشورهای مختلف هنجاریابی شده است (تاجیما[4] و همکاران، ۲۰۰۷. پریش، منیکاواساگار، میشل و بال.[5] ۲۰۱۱. ایلماز، گنچز، و ولز.[6] ۲۰۱۴). بدین ترتیب ترجمه و بررسی ویژگی های روانسنجی این مقیاس در جامعه ایرانی ابزاری را در دسترس پژوهشگران قرار می دهد که اولا از لحاظ روش شناختی نسبت به نمونه های مشابه ارجحیت دارد و دوم اینکه امکان مطالعات بین فرهنگی را فراهم می نماید.

دوران دانشجویی از جهات مختلف با استرس های محیطی همچون امتحانات و نگرانی های شغلی همراه است. نگرش‌های ناکارآمد موجب تشدید این استرسها می گردد و دانشجویان را در معرض انواع اختلالات روانشناختی، افت تحصیلی، خطر خودکشی و انحرافات اجتماعی قرار می دهد (کینیک، اداسی[7] ۲۰۲۰؛ وندرهسلت[8] و همکاران. ۲۰۱۴. روحانی، اسماعیلی. ۲۰۲۰). از سوی دیگر برخی پژوهشها نشان داده اند که نگرش‌های ناکارآمد با مولفه های بهزیستی در جمعیت دانشجویی همبستگی منفی دارند (خانی پوئینک، محمدی، معاضدیان. ۱۳۹۸). بدین ترتیب استفاده از ابزاری مناسب برای سنجش نگرش‌های ناکارآمد در جمعیت دانشجویی به درمانگران، پژوهشگران و سیاست گذاران کمک می نماید که در جهت سلامت روان و بهبود کیفیت زندگی دانشجویان اقدامات موثری انجام دهند. از آنجا که اعتبار مقیاس نگرش‌های ناکارآمد تا کنون در ایران مورد بررسی قرار نگرفته است هدف مطالعه حاضر بررسی ویژگی‌های روانسنجی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد بیست و چهار سوالی در دانشجویان ایرانی است.

روش

روش تحقیق در مطالعه حاضر به لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش اعتباریابی است. جامعه شامل تمام دانشجویان مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه های مشهد و نیشابور در سال ۱۳۹۶ بود. پنج دانشگاه به صورت تصادفی انتخاب شدند که شامل دانشگاه فردوسی مشهد، دانشگاه پیام نور مشهد، دانشگاه آزاد مشهد، دانشگاه پیام نور نیشابور و دانشگاه دولتی نیشابور بودند. از این جامعه، نمونه ای به حجم ۱۴۱۶ دانشجو انتخاب شدند. روش انتخاب نمونه، تصادفی طبقه ای بود. جامعه تحقیق متشکل از دو طبقه تحت عنوان دانشگاه و جنسیت دانشجویان بود. تعداد دانشجویان مشغول به تحصیل در هر دانشگاه و نسبت دانشجویان دختر و پسر در جامعه (کل دانشجویان جاری) محاسبه شد. آمار به دست آمده از دانشگاه های مذکور نشان داد که تقریبا پنجاه و پنج درصد دانشجویان جاری در دانشگاه های مورد مطالعه دختر، و چهل و پنج درصد پسر بودند. در نمونه مورد مطالعه ۶۳۷ نفر پسر (۴۵ درصد) و ۷۷۹ نفر دختر (۵۵ درصد) بودند. البته نسبت دانشجویان دختر و پسر در هر کدام از دانشگاه ها متفاوت بود. برای بررسی سهم هر کدام از دانشگاه ها در نمونه گیری، نسبت تعداد دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد جاری در دانشگاه های مورد مطالعه محاسبه شد و در نمونه مورد مطالعه لحاظ گردید. در نمونه آماری پنجاه و دو درصد از دانشگاه فردوسی مشهد (۷۳۶ نفر)، بیست و دو درصد از دانشگاه پیام نور مشهد (۳۱۱ نفر)، نوزده درصد از دانشگاه آزاد مشهد (۲۶۹ نفر)، سه درصد از دانشگاه پیام نور نیشابور (۴۳ نفر)، چهار درصد از دانشگاه دولتی نیشابور (۵۷ نفر) بودند. دامنه سنی شرکت کنندگان بین ۱۸ تا ۵۰ سال بود. ملاک های ورود شامل تحصیل در دانشگاه به عنوان دانشجو و بازه سنی ۱۸ تا ۵۰ سال بود. ملاک خروج نیز عدم تمایل به شرکت در پژوهش بود. از افراد انتخاب شده درخواست می شد تا پس از خواندن و تکمیل فرم رضایت نامه به پرسشنامه ها پاسخ دهند.

ابزار سنجش

[1] Achievement
[2] Dependency
[3] Self-control
[4] Tajima
[5] Perisch, Manicavasagar, Mitchell, & Ball
[6] Yilmaz, Gençöz, & Wells
[7] Kinik, Odaci
[8] Vanderhasselt

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.8.11.5]

مقیاس نگرش‌های ناکارآمد-۲۴[1] **(DAS-24)**: مقیاس نگرش‌های ناکارآمد-۲۴ توسط پاور و همکاران (۱۹۹۴) طراحی شده است. این پرسشنامه از سه زیرمقیاس تحت عنوان کمال گرایی، وابستگی، و خودکنترلی تشکیل شده است. برای هر زیرمقیاس هشت گویه در نظر گرفته شده است. نمره گذاری برای هر گویه در طیف لیکرتی بین یک تا هفت می باشد. بدین ترتیب دامنه نمرات برای هر زیرمقیاس بین هشت تا پنجاه و شش می باشد. مطالعات پیشین با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی و اکتشافی سه زیرمقیاس مذکور را نشان داده و تایید کرده اند (پاور و همکاران، ۱۹۹۴. تاجیما و همکاران، ۲۰۰۷). همسانی درونی زیرمقیاس های این پرسشنامه در مطالعات پیشین ضرایب پایایی مناسبی (α<۰/۸) را نشان داده است (پاور و همکاران، ۱۹۹۴. تاجیما و همکاران، ۲۰۰۷). اعتبار همگرای این پرسشنامه در نسخه ژاپنی بررسی شده و مشخص شده است که زیرمقیاس های این پرسشنامه همبستگی مثبت و معناداری با باورهای غیرمنطقی (r=۰/۷۶) و علائم افسردگی (r =۰/۴۴)دارند (تاجیما و همکاران، ۲۰۰۷).

پرسشنامهٔ شکوفایی[2] **(HFQ)**: در این پژوهش برای اندازه گیری شکوفایی از پرسشنامه شکوفایی استفاده شد. پرسشنامه ۲۸ سوالی شکوفایی (HFQ) توسط سلیمانی و همکاران (۱۳۹۴)، و بر مبنای مدل پنج عاملی سلیگمن (هیجان های مثبت، روابط، معنایابی، پیشرفت، مجذوبیت) ساخته شد. از میان عوامل فوق الذکر، چهار عامل تحت عنوان هیجان های مثبت، روابط، معنایابی و پیشرفت در این پرسشنامه وجود دارد. در این پرسشنامه به هر یک از سوالها در یک طیف لیکرت ۶ گزینه ای "کاملا موافقم"، تاحدی موافقم"، "کمی موافقم"، " کمی مخالفم"، " تا حدی مخالفم"و " کاملا مخالفم" به ترتیب مقادیر ۶ ، ۵ ، ۴ ، ۳ ، ۲ و ۱ نمره داده می شود. نمره کل شکوفایی از طریق حاصل جمع کل سوال های پرسشنامه به دست می آید. به این ترتیب نمره کلی شکوفایی بین ۲۸ تا ۱۶۸ و نمره هر عامل بین ۷ تا ۴۲ می باشد . اعتبار سازه پرسشنامه شکوفایی با روش تحلیل عاملی[3]، اعتبار همگرا[4] و اعتبار واگرا[5] بررسی شد. تحلیل عوامل داده ها با روش مولفه های اصلی و با استفاده از چرخش متعامد از نوع واریماکس منجر به استخراج ۴ عامل شد که این عوامل با توجه به مبانی نظری تحقیق تحت عناوین هیجان های مثبت، روابط، معنایابی و پیشرفت نامگذاری شدند. سوال های عامل مجذوبیت دارای بار عاملی مناسبی روی این عامل نبوده و از تحلیل کنار گذاشته شدند. اعتبار همگرای پرسشنامه شکوفایی (FQ) از طریق اجرای همزمان آن با پرسشنامه های "خودشکوفایی اهواز" (r = ۰/۸۲) و " شکوفایی داینر" (r = ۰/۹۰) و اعتبار واگرای آن از طریق "پرسشنامه افسردگی بک" (r = -۰/۶۶) بررسی و مورد تائید قرار گرفت ($p \leq$ ۰/۰۰۱). علاوه بر آن، نتایج پایایی HFQ با استفاده از روش همسانی درونی (آلفای کرونباخ) نشان داد که HFQ از ضرایب پایایی مناسبی برخوردار است، بطوریکه مقدار پایایی برای عوامل هیجانهای مثبت، روابط، معنایابی، پیشرفت و کل پرسشنامه به ترتیب ۰/۹۱ ، ۰/۸۳ ، ۰/۸۸ ، ۰/۸۷ و ۰/۹۵ می باشد که مطلوب و رضایت بخش است.

روش اجرای پژوهش

پس از ترجمه، انطباق یابی زبانی و احراز روایی محتوایی پرسشنامه نگرش‌های ناکارآمد، این پرسشنامه به همراه پرسشنامه شکوفایی اجرا شد. شرکت‌کنندگان در پژوهش پس از امضای فرم رضایت، و آگاهی از فرایند پژوهش، اغلب به مدت ۱۵ دقیقه پرسشنامه‌ها را پاسخ می‌دادند. روش های آماری همبستگی پیرسون و تحلیل عاملی تاییدی با استفاده از نرم افزارهای SPSS-22 و LISREL 8.5 مورد استفاده قرار گرفت. نتایج اجرای تحلیل عاملی تاییدی بیانگر برازش مناسب ساختار سه عاملی نگرش‌های ناکارآمد بود. در نهایت با استفاده از تحلیل همبستگی رابطه دستاوردگرایی، وابستگی، خودکنترلی، هیجانهای مثبت، روابط، معنا و پیشرفت بدست آمد.

یافته ها

ویژگی های توصیفی نمونه به تفکیک هر طبقه در جدول ۱ نمایش داده شده است. همانطور که جدول نمایش داده شده است در تمام دانشگاه های مورد مطالعه تعداد دخترها از پسرها بیشتر بود و تعداد دانشجویان دانشگاه فردوسی بیشترین سهم را در حجم نمونه داشتند.

[1] dysfunctional attitudes scale-24
[2] human flourishing questionnaire
[3] Factor analysis
[4] Convergent validity
[5] Divergent validity

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.8.11.5]

جدول ۱: فراوانی شرکت کنندگان به تفکیک دانشگاه و جنسیت

دانشگاه	جنسیت	فراوانی	درصد
دانشگاه فردوسی مشهد	زن	۳۹۲	۵۳٪
	مرد	۳۴۴	۴۷٪
دانشگاه پیام نور مشهد	زن	۱۸۰	۵۷٪
	مرد	۱۳۱	۴۳٪
دانشگاه آزاد مشهد	زن	۱۴۸	۵۵٪
	مرد	۱۲۱	۴۵٪
دانشگاه پیام نور نیشابور	زن	۲۷	۶۲٪
	مرد	۱۶	۳۸٪
دانشگاه دولتی نیشابور	زن	۳۲	۵۶٪
	مرد	۲۵	۴۴٪

میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای مورد مطالعه در جدول ۲ نمایش داده شده است. همانطور که در جدول مشاهده می شود میانگین نمرات دانشجویان در نگرش‌های ناکارآمد حد متوسط را نشان می دهد. همچنین میانگین نمرات مولفه های بهزیستی در هر زیرمقیاس بالاتر از حدمتوسط است.

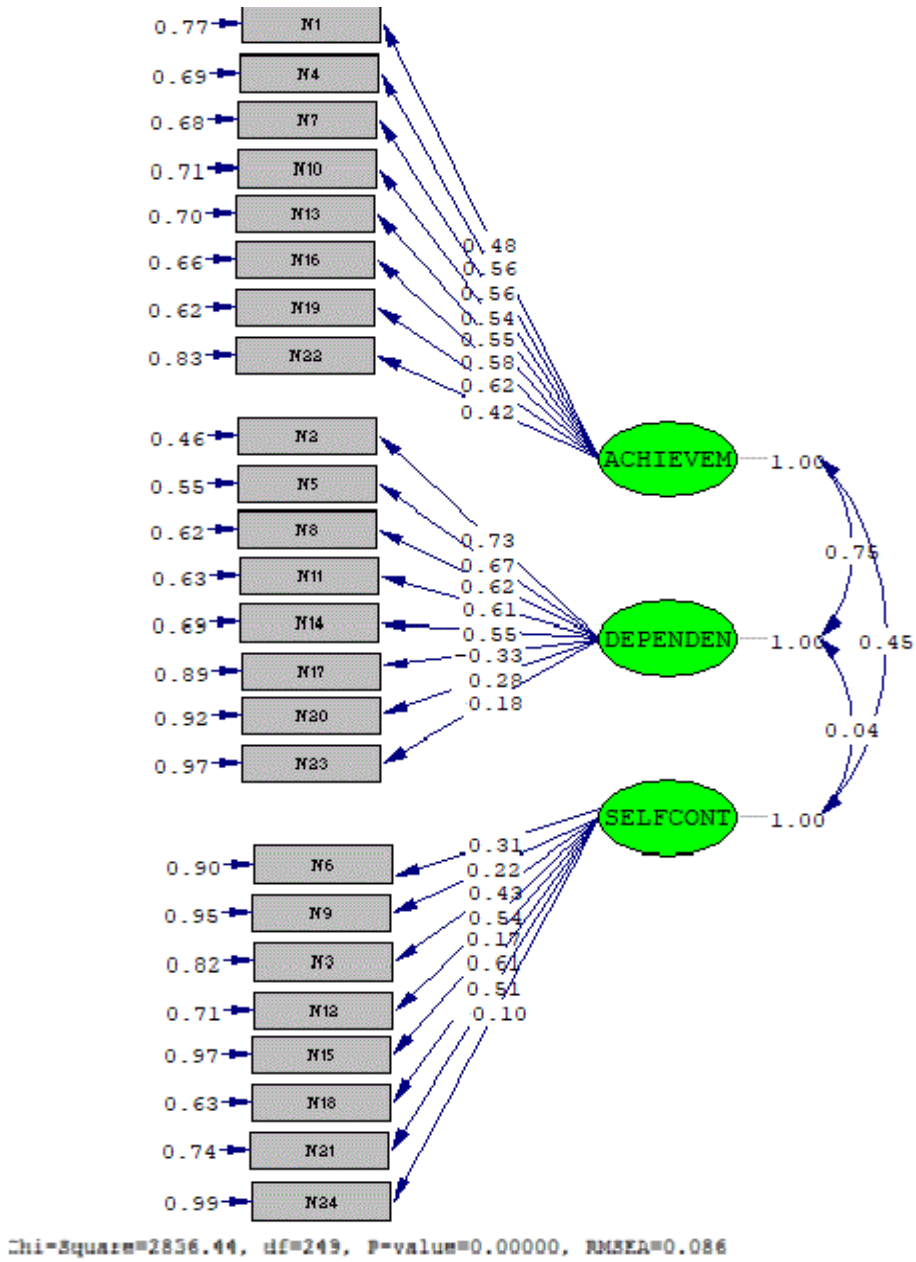
جدول۲: میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای مورد مطالعه

	دستاوردگرایی	وابستگی	خودکنترلی	هیجان مثبت	روابط	معنا	پیشرفت
میانگین	۳۴/۸۷	۲۹/۷۴	۳۸/۷۶	۳۵/۶۷	۲۸/۷۰	۳۰/۴۸	۲۹/۵۴
انحراف استاندارد	۸/۷۰	۸/۸۵	۶/۹۷	۵/۵۴	۶/۷۸	۵/۶۰	۶/۳۲

در مطالعه حاضر برای بررسی ساختار عاملی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد از روش تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد زیرا در تدوین زیر مقیاس های این پرسشنامه از مبنای نظری و نقش سه نگرش ناکارآمد خودکنترلی، وابستگی و دستاوردگرایی در آسیب شناسی روانی استفاده شده است (پاور، ۱۹۸۷. پاور و همکاران، ۱۹۹۴) و تحلیل عاملی تاییدی امکان ارزیابی برازش مبنای نظری در نمونه آماری را فراهم می سازد. نتایج تحلیل عاملی تائیدی در نمودار ۱ نشان داده شده است.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.8.11.5]

شکل۱: تحلیل عاملی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد بیست و چهار سوالی

در مدل مذکور بارهای عاملی هر کدام از سوال ها روی عامل مربوطه ارائه شده است. همانگونه که مشاهده می شود اکثر سوال ها روی عامل مربوطه بارهای عاملی بزرگتر از ۰/۳۰ دارند که به لحاظ آماری و عملی معنی دار می باشند (جدول ۳). زیر مجموعه ای از شاخص های برازش کلی شامل خی دو، شاخص برازش نرم شده (NFI)، شاخص برازش مقایسه ای (CFI) و ریشه دوم میانگین مجذورات خطای تقریب (RMSEA) مهمترین شاخص های برازش می باشند. لذا برای پژوهش حاضر شاخص های ذکر شده محاسبه شد.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.8.11.5]

جدول ۳: بار عاملی گویه ها در هر کدام از زیرمقیاسها

شماره گویه	متن گویه	بار عاملی
	دستاوردگرایی	
۱	اگر من تا حدودی شکست بخورم به همان اندازه بد است که کاملا شکست خورده باشم	۰/۴۸
۴	اگر من اشتباهی مرتکب شوم مردم احتمالا کمتر به من احترام خواهند گذاشت	۰/۵۶
۷	اگر انسان موفقی نباشم زندگی ام کاملا تلف شده است	۰/۵۶
۱۰	اگر من بالاترین استانداردها را برای خودم تعیین نکنم احتمالا سرانجام یک انسان درجه دو خواهم بود	۰/۵۴
۱۳	اگر من بخواهم انسان ارزشمندی باشم باید حداقل از یک جنبه ی مهم واقعا برجسته باشم	۰/۵۵
۱۶	من باید انسان خلاق و مفیدی باشم در غیر این صورت زندگی معنایی ندارد	۰/۵۸
۱۹	اگر من همیشه کارهایم را خوب انجام ندهم مردم به من احترام نخواهند گذاشت	۰/۶۲
۲۲	افرادی که ایده های خوبی دارند از کسانی که چنین ایده هایی ندارند ارزشمندتر هستند	۰/۴۲
	وابستگی	
۲	اگر بقیه از شما خوششان نیاید نمی توانید شاد باشید	۰/۷۳
۵	خوشبختی من بیشتر به دیگران وابسته است تا به خودم	۰/۶۷
۸	آنچه دیگران درباره من فکر می کنند خیلی اهمیت دارد	۰/۶۲
۱۱	من هیچ چیز نخواهم بود اگر کسی که دوستش دارم مرا دوست نداشته باشد	۰/۶۱
۱۴	در زندگی غمگین خواهید بود اگر کسی نباشد که به او تکیه کنید	۰/۵۵
۱۷	من باید بتوانم خوشبختی باشم بدون اینکه فرد دیگری مرا دوست داشته باشد	۰/۳۳
۲۰	من برای اینکه شاد باشم نیازی به تایید دیگران ندارم	۰/۲۸
۲۳	نباید هر فردی برای خوشبخت بودن کاملا مورد علاقه دیگران باشد	۰/۱۸
	خودکنترلی	
۳	من باید همیشه شاد باشم	۰/۳۱
۶	من همیشه باید کنترل کامل بر احساساتم داشته باشم	۰/۲۲
۹	من باید بتوانم مشکلاتم را به سرعت و بدون تلاش زیاد حل کنم	۰/۴۳
۱۲	هر فردی باید بتواند آنچه برایش رخ می دهد کنترل کند	۰/۵۴
۱۵	ممکن است که فردی مورد سرزنش قرار بگیرد اما ناراحت نشود	۰/۱۷
۱۸	هر فردی باید در هر کاری که انجام می دهد خوب عمل کند	۰/۶۱
۲۱	اگر من به سختی تلاش کنم می توانم بر هر چیزی که بخواهم برتری پیدا کنم	۰/۵۱
۲۴	هر وقت که از فرصتی استفاده میکنم یا ریسک میکنم فقط برایم دردسر ایجاد می شود	۰/۱۰

شاخص های برازش مدل در جدول ۴ نمایش داده شده است. نتایج آماره خی دو نشان داد که مقدار این آماره در سطح $p\leq$ ۰/۰۰۱ معنی دار است که بیانگر برازش ضعیف مدل با داده ها می باشد. اما به دلیل اینکه خی دو نسبت به حجم گروه نمونه خیلی حساس است، شاخص دقیقی برای تعیین برازش نمی باشد و همین عدم قطعیت منجر به تهیه شاخص های دیگری برای ارزیابی برازش مدل شده است که در ادامه به شرح آنها پرداخته شده است.

جدول ۴: شاخص های برازش تحلیل عاملی تاییدی

شاخص	X^2/df	NFI	CFI	RMSEA
مقدار	۱۱/۴۷	۰/۹۶	۰/۹۵	۰/۰۸

مقدار شاخص برازش نرم شده (NFI) و شاخص برازش مقایسه ای (CFI) می تواند بین صفر و یک باشد. مقادیر ۰/۹۵ و بالاتر، قابل قبول فرض می شوند. مقادیر NFI و CFI در تحقیق حاضر به ترتیب برابر با ۰/۹۶ و ۰/۹۵ است. بر اساس ملاک ۰/۹۵ و بالاتر، این مقادیر مدل را تائید می کنند. ریشه دوم میانگین مجذورات خطای تقریب (RMSEA) متوسط باقیمانده های بین همبستگی/کوواریانس مشاهده شده نمونه و مدل مورد انتظار برآورد شده از جامعه را نشان می دهد. لوهلین مقادیر کمتر از ۰/۰۸ را نشان دهنده برازش خوب، ۰/۰۸ تا

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.8.11.5]

۰/۱۰ را بیانگر برازش متوسط و بالاتر از ۰/۱۰ را نشان دهنده برازش ضعیف می داند. مقدار RMSEA برای پژوهش حاضر ۰/۰۸ به دست آمد که بیانگر برازش خوب تا متوسط مدل با داده ها می باشد.

جدول ۵: ماتریس همبستگی نگرش‌های ناکارآمد

متغیر	دستاورد گرایی	وابستگی	خودکنترلی	میانگین	انحراف استاندارد
دستاورد گرایی	۱			۳۴/۸۷	۸/۷۰
وابستگی	۰/۴۸*	۱		۲۹/۷۴	۸/۸۵
خودکنترلی	۰/۴۴*	۰/۴۲*	۱	۳۸/۷۶	۶/۹۷

* در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است

ماتریس همبستگی زیرمقیاس های نگرش‌های ناکارآمد در جدول ۵ نمایش داده شده است. یافته ها نشان می دهند که نگرش‌های ناکارآمد همبستگی معناداری با یکدیگر دارند (p<۰/۰۰۱). به منظور تعیین روایی واگرای پرسشنامه نگرش‌های ناکارآمد از آزمون همبستگی پیرسون بهره گرفته شد. پرسشنامه شکوفایی به عنوان معیار روایی واگرا استفاده شد (جدول۲). نتایج در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۶: تعیین روایی واگرا برای مقیاس نگرش‌های ناکارآمد

متغیر	دستاورد گرایی	وابستگی	خودکنترلی	میانگین	انحراف استاندارد
هیجانهای مثبت	-۰/۲۲**	-۰/۳۸**	-۰/۱۴*	۳۵/۶۷	۵/۵۴
روابط	-۰/۱۱*	-۰/۲۳**	-۰/۱۷**	۲۸/۷۰	۶/۷۸
معنا	-۰/۰۳	-۰/۲۵**	-۰/۱۹**	۳۰/۴۸	۵/۶۰
پیشرفت	-۰/۱۲*	-۰/۳۰**	-۰/۱۶**	۲۹/۵۴	۶/۳۲

*در سطح ۰/۰۵ معنادار است ** در سطح ۰/۰۱ معنادار است

همانگونه که جدول نشان می دهد دستاوردگرایی همبستگی منفی و معناداری با هیجان های مثبت (r= -۰/۲۲، p<۰/۰۱)، روابط (r= -۰/۱۱، p<۰/۰۵)، و پیشرفت (r= -۰/۱۲، p<۰/۰۵) دارد. وابستگی همبستگی منفی و معناداری با هیجان های مثبت (r= -۰/۳۸، p<۰/۰۱)، روابط (r= -۰/۲۳، p<۰/۰۱)، معنا (r= -۰/۲۵، p<۰/۰۱)، و پیشرفت (r= -۰/۳۰، p<۰/۰۱) دارد. خودکنترلی نیز همبستگی منفی و معناداری با هیجان های مثبت (r= -۰/۱۴، p<۰/۰۵)، روابط (r= -۰/۱۷، p<۰/۰۱)، معنا (r= -۰/۱۹، p<۰/۰۱)، و پیشرفت (r= -۰/۱۶، p<۰/۰۱) دارد. بنابراین روایی واگرای پرسشنامه نگرش‌های ناکارآمد مورد تائید است. برای سنجش پایایی پرسشنامه نگرش‌های ناکارآمد از روش همسانی درونی استفاده شده است. برای سنجش همسانی درونی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. محاسبه همسانی درونی برای تمام زیرمقیاس های نگرش‌های ناکارآمد در پژوهش حاضر آلفای بالای ۰/۶۰ را به دست داد.

بحث و نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر ویژگی های روانسنجی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد بیست و چهار سوالی مورد بررسی قرار گرفت. یافته ها نشان داد مقیاس نگرش‌های ناکارآمد از ساختار عاملی رضایت بخشی برخوردار است و سه زیرمقیاس دستاوردگرایی، وابستگی و خودکنترلی مورد تایید قرار گفت. همسو با یافته های پژوهش حاضر مقیاس بیست و چهار سوالی نگرش‌های ناکارآمد در فرهنگ های مختلف نیز مورد بررسی قرار گرفته اند. تاجیما و همکاران (۲۰۰۷) مقیاس بیست و چهار سوالی نگرش‌های ناکارآمد را به زبان ژاپنی ترجمه کردند و ویژگی های روانسنجی آن را مورد بررسی قرار دادند. در آن مطالعه آزمودنی ها شامل نمونه غیربالینی ۱ (۲۴۸ دانشجو)، نمونه غیربالینی ۲ (۸۷۲ کارکنان شرکت ژاپنی) و یک نمونه بالینی (۵۹ بیمار افسرده) بود. همسانی درونی در هر سه گروه رضایت بخش بود. ضریب آلفای کرونباخ بالاتر از ۰,۸۵ بود. نتایج حاکی از آن است که DAS-24-J یک ابزار قابل اعتماد و معتبر برای اندازه گیری طرحواره های افسردگی زا در ژاپنی ها می باشد. مقیاس بیست و چهار سوالی نگرش‌های ناکارآمد در جوامع مختلف من جمله استرالیا و ترکیه مورد بررسی قرار گرفته و تایید شده است (پریش، منیکاواساگار، میشل و بال. ۲۰۱۱. ایلماز، گنچز، و ولز. ۲۰۱۴).

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.8.11.5]

ناهمسو با یافته های یژوهش حاضر، لم و همکاران (۲۰۰۴) ساختار عاملی DAS-24 را در گروهی از بیماران مبتلا به اختلال دوقطبی با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی مورد بررسی قراردادند. یافته ها نشان دادند که مدل سه عاملی برازش مناسبی با داده ها دارد اما یکی از عوامل تحت عنوان هدف گرایی جایگزین خودکنترلی شد که با یافته های پژوهش های پیشین متفاوت است. از سوی دیگر ساختار عاملی مقیاس چهل سوالی نگرش‌های ناکارآمد (فرم الف) در ایران توسط پژوهشگران مختلف مورد بررسی قرار گرفته و نتایج متفاوتی داشته است. ابراهیمی و همکاران (۲۰۱۳) ویژگی های روانسنجی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد را در گروهی از بیماران مبتلا به اختلالات خلقی مورد بررسی قرار دادند. نتایج تحلیل عوامل اکتشافی و همچنین همبستگی هر گویه موجب حذف ۱۴گویه از نسخه ۴۰ گویه ای نگرش‌های ناکارآمد شد و نهایتا نسخه ای ۲۶ سوالی (DAS-26) به دست آمد. ساختار عاملی پرسشنامه چهار عامل تحت عناوین موفقیت-کامل طلبی، نیاز به تایید دیگران، نیاز به راضی کردن دیگران و آسیب پذیری- ارزشیابی عملکرد را نشان داد. علاوه بر این اعتباریابی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد در جمعیت کودک و نوجوان ایرانی نیز مورد بررسی قرار گرفته است. شکری و همکاران (۱۳۹۴) ساختار عاملی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد با استفاده از روش تحلیل مولفه های اصلی و همسانی درونی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد با استفاده از ضرایب آلفای کرونباخ ارزیابی کردند. تحلیل مولفه های اصلی با استفاده از چرخش ابلیمین نشان داد که مقیاس نگرش‌های ناکارآمد از دو عامل کمالگرایی فردمحور و کمالگرایی اجتماع محور (احساس نیاز به تایید اجتماعی) تشکیل شده است. نتایج مربوط به همبستگی بین ابعاد مقیاس نگرش‌های ناکارآمد با عاطفه ی مثبت از اعتبار سازه ی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد به طور تجربی حمایت کرد. مقادیر ضرایب همسانی درونی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد برای عوامل کمالگرایی فردمحور و کمالگرایی اجتماع محور به ترتیب برابر با ۰/۷۸ و ۰/۷۲ به دست آمد. در مجموع، نتایج مطالعه حاکی بر آن بود که مقیاس نگرش‌های ناکارآمد برای سنجش مفهوم نگرش‌های ناکارآمد در نوجوانان ایرانی ابزاری معتبر و پایاست.

مقیاس بیست و چهار گویه ای نگرش‌های ناکارآمد (DAS-24) نسبت به مقیاس بیست و شش گویه ای (DAS-26) مزایایی دارد. نخست اینکه برای تهیه نسخه بیست و چهار گویه ای از دو فرم A و B پرسشنامه نگرش‌های ناکارآمد استفاده شده است که جامعیت آن را افزایش می دهد در حالیکه در تهیه نسخه بیست و شش گویه ای فقط از فرم A استفاده شده است. دوم اینکه در نسخه بیست و چهار سوالی از مبانی نظری درباره دسته بندی نگرش‌های ناکارآمد استفاده شده است و صرفا به تحلیل عاملی اکتشافی اکتفا نشده است. در این راستا پرسشنامه بیست و چهار سوالی بر اساس دیدگاهی شکل گرفته است که نگرش‌ها درباره روابط بین‌فردی، دستاوردگرایی و خودکنترلی را چهارچوب نظری مناسبی برای دسته بندی نگرش‌های ناکارآمد می‌داند (پاور، ۱۹۸۷). از سوی دیگر اعتباریابی این پرسشنامه در جمعیت ایرانی امکان مطالعات بین فرهنگی را هم فراهم می‌کند چون نسخه اصلی پرسشنامه مذکور انگلیسی است و در جوامع غیر انگلیسی زبان نیز اعتباریابی شده است (تاجیما و همکاران، ۲۰۰۷. ایلماز، گنچز، و ولز. ۲۰۱۴)، درحالیکه نسخه بیست و شش گویه ای تنها در ایران اعتباریابی شده است و امکان استفاده در مطالعات بین فرهنگی ندارد.

اعتبار واگرای مقیاس DAS-24 از طریق همبستگی بین عاملهای دستاوردگرایی، وابستگی و خود کنترلی با هیجانهای مثبت، روابط، معنا و پیشرفت مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهند که از بین عوامل مقیاس نگرش‌های ناکارآمد، وابستگی بیشترین همبستگی منفی را با مولفه‌های بهزیستی شامل هیجانات مثبت، روابط، معنا و پیشرفت دارد. به این ترتیب می‌توان نتیجه گیری کرد که وابستگی بیشترین نقش را در کاهش بهزیستی روانشناختی دارد. خودکنترلی و دستاوردگرایی نیز همبستگی منفی با مولفه های بهزیستی داشتند. بدین ترتیب فرضیه پژوهش حاضر مبنی بر همبستگی منفی بین نگرش‌های ناکارآمد و مولفه‌های بهزیستی همچون هیجانات مثبت، معنا، روابط و پیشرفت تایید شد. همسو با یافته های پژوهش حاضر لم و همکاران (۲۰۰۴) نیز نشان دادند که در افراد مبتلا به افسردگی بین بهزیستی و زیرمقیاس های DAS-24 همبستگی منفی و معناداری وجود دارد. همچنین تاجیما و همکاران (۲۰۰۷) بین خودگویی های مثبت و نگرش‌های ناکارآمد همبستگی منفی و معناداری به دست آوردند که نشان دهنده اعتبار واگرای مقیاس DAS-24 می باشد. فرضیه مذکور به صورت ضمنی بهزیستی و آسیب‌دیدگی روانشناختی را دو سوی یک پیوستار در نظر می‌گیرد. همسو با این تبیین هوتا و هاولی (۲۰۱۰) نیز نشان دادند که نگرش‌های ناکارآمد با توانمندی های شخصیت همبستگی متوسط دارند.

پژوهش حاضر محدودیت هایی دارد نخست اینکه جمعیت مورد بررسی دانشجو بوده اند که تعمیم پذیری یافته‌ها به جمعیت عمومی را کاهش می‌دهد در این راستا پیشنهاد می‌گردد که پژوهش‌های آتی اعتبار پرسشنامه نگرش‌های ناکارآمد بیست و چهار سوالی را در جمعیت عمومی و خصوصا افرادی که دارای افسردگی هستند بررسی نمایند. دوم اینکه اعتبار همگرا در مطالعه حاضر مورد بررسی قرار

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.8.11.5]

نگرفت لذا پیشنهاد می‌گردد که اعتبار همگرای پرسشنامه مذکور با سازه‌های دیگر مثل افسردگی بررسی گردد. همچنین پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های آتی تحلیل عاملی اکتشافی نیز برای بررسی عوامل این پرسشنامه اجرا گردد.

منابع

ابراهیمی، ا. موسوی، س.غ. (۱۳۹۲). ویژگی های روانسنجی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد (DAS-26) در بیماران مبتلا به اختلالات خلقی. *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی ایلام*. ۲۱(۵)، ۲۰-۲۸.

حبیبی، م، باقریان سرارودی، ر، قهرمانی، س. (۱۳۹۷). چالش سلامت روان در دانشجویان: نگاهی آینده نگر بر مباحث افسردگی و رفتارهای خودکشی. *مجله تحقیقات علوم رفتاری*. ۱۶(۴)، ۵۷۳-۵۹۹.

خانی پوئینک, سلمان, محمدی, اکبر, معاضدیان, آمنه. (۱۳۹۸). تدوین مدل علی بهزیستی بر اساس تجربیات‌بهینه (شخصیت خود-غایت نگر) و ارزش‌های اخلاقی با میانجی‌گری نگرش‌های ناکارآمد .*مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد* (ویژه روانشناسی), ۶۲: ۶۸۰-۶۹۱ .

سلیمانی، س، علی دوست قهفرخی، ف، محمدرضایی، ع، بارانی، م. (۱۳۹۴). ویژگی های روانسنجی پرسشنامه شکوفایی (HFQ) در دانشجویان ایرانی. *فصلنامه اندازه گیری تربیتی*، ۲۷ (۷)، ۸۳-۱۰۲.

شکری, ا, پورشهریار, ح, آقایی, م, سنایی پور, م. ح. (۱۳۹۴). تحلیل روان سنجی مقیاس نگرش‌های ناکارآمد برای کودکان و نوجوانان *اندیشه و رفتار در روان شناسی بالینی*. ۱۰(۳۶)، ۵۶-۴۷.

کاویانی، ح. جواهری، ف. بحیرایی، ه. (۱۳۸۴). اثربخشی شناخت درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی (MBCT) در کاهش افکار خودآیند منفی، نگرش ناکارآمد، افسردگی و اضطراب: پیگیری ۶۰ روزه. *تازه های علوم شناختی*. ۷(۱)، ۴۹-۵۹.

Arnáez, S., García-Soriano, G., & Belloch, A. (2019). Dysfunctional beliefs about health and illness: A family study. Anales de Psicología, 35(1), 19–25.

Beck, A.T., Brown, G., Steer, R.A., & Weissman, A.N. (1991). Factor analysis of the dysfunctional attitudes scale in a clinical population. *Psychological Assessment*. 3, 478-483.

Beck J.S. (2011). *Cognitive behavior therapy: Basics and beyond*. Guilford Press.

Cane, D. B., Olinger, J., Gotlib, I. H., & Kuiper, N. A. (1986). Factor structure of the dysfunctional attitude scale in a student population. *Journal of Clinical Psychology*, 42, 307–309.

Chioqueta AP, Stiles TC. (2006). Factor structure of the dysfunctional attitude scale (form a) and automatic thought questionnaire: an exploratory study. *Psychol Report*, 99:939-47.

Ebrahimi A, Samouei R, Mousavii SG, Bornamanesh AR. (2013). Development and validation of 26-item dysfunctional attitude scale. *Asia-Pacific Psychiatry*, 5(2):101-7.

Hong, R.Y., Tan, L.Y (2021). DSM-5 personality traits and cognitive risks for depression, anxiety, and obsessive-compulsive symptoms. *Personality and Individual Differences*. 169: 1-6.

Horiuchi S, Aoki S, Takagaki K, Shoji F (2017). Association of perfectionistic and dependent dysfunctional attitudes with subthreshold depression. *Psychol Res Behav Manag*. 10:271-275.

Hutta, V., Hawley, L (2010) Psychological strengths and cognitive vulnerabilities: are they two ends of the same continum or do they have independent relationship with wellbeing and ill-being? *Journal of Happiness Studies*. 11:71-93.

Kınık, O., & Odacı, H. (2020) Effects of dysfunctional attitudes and depression on academic procrastination: does self-esteem have a mediating role*?, British Journal of Guidance & Counselling*, 48:5, 638-649

Lam, D., Wright, K., Smith, N. (2004). Dysfunctional assumptions in bipolar disorder. *J Affect Disord*. 79(1-3):193-9.

Perisch, T., Manicavasagar, V., Mitchell, P.B., Ball, J.R (2011). Mindfulness, response styles and dysfunctional attitudes in bipolar disorder. *Journal of Affective Disorders*. 134, 126-132.

Power MJ, Katz R, Mcguffin P, Duggan CF, Lam D, Beck AT. (1994). The Dysfunctional Attitude Scale (DAS): a Comparison of forms A and B and proposals for a new subscaled version. *J Res Personality*, 28:263–276.

Power, M.J (1987) cognitive theories of depression. In H.J Eysenck and I. Martin (Eds), *Theoretical foundations of behavior therapy*. New York: Plenum.

Rohani F, Esmaeili M (2020). Psychological factors of vulnerability to suicide ideation: Attachment styles, coping strategies, and dysfunctional attitudes. *J Educ Health Promot*. 28: 9:50.

Seligman, M. (2012). *Flourish: a new visionary understanding of happiness and wellbeing*. New York, NY: simon and schuster, Inc.

Tajima M, Akiyama T, Numa H, Kawamura Y, Okada Y, Sakai Y, Miyake Y, Ono Y, Power MJ. (2007). Reliability and validity of the Japanese version of the 24-item Dysfunctional Attitude Scale. *Acta Neuropsychiatrica*, 19, 362–367.

Teasdale J.D., Moore R.G., Hayhurst H., Pope M., Williams S., Segal Z.V. (2002). Metacognitive awareness and prevention of relapse in depression: empirical evidence. *Journal of consulting and clinical psychology*. 70(2):275.

Tehranchi, A., Neshat-Doost, H.., Amiri, S. & Power, M. (2018). Analysis of Emotions and Dysfunctional Attitudes in Depression: Emotions in depression. *Japanese Psychological Research*. 61. 10.1111/jpr.12220.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-06]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.8.11.5]

Vanderhasselt MA, Koster EH, Onraedt T, Bruyneel L, Goubert L, De Raedt R. (2014). Adaptive cognitive emotion regulation moderates the relationship between dysfunctional attitudes and depressive symptoms during a stressful life period: a prospective study. *J Behav Ther Exp Psychiatry*. 45(2):291-6.

Weissman, A. N. (1979). The Dysfunctional Attitude Scale: A validation study. *Dissertation Abstracts International*, 40(3-B), 1389–1390.

Yilmaz, A.E., Gençöz, T. & Wells, A. (2015). Unique Contributions of Metacognition and Cognition to Depressive Symptoms, *The Journal of General Psychology*, 142:1, 23-33, DOI: 10.1080/00221309.2014.964658

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-06]

[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.8.11.5]